

Türkiye İşsizlik Sorunu Başta Olmak Üzere, Ekonomik ve Sosyal Sorunlarını Çözebilmek İçin Daha Yüksek Oranlarda Büyüme Zorundadır

Orta Vadeli Programda da öngörüldüğü üzere, işsizlik, 2011 yılında da temel problemlerimizden biri olmaya devam edecektir.

C.Tanı KÜÇÜK

İstanbul Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Zorlu geçen 2009'un ardından, 2010 tüm dünya ekonomisi için, nispi bir toparlanma yılı olmuştur. Türkiye ise krizden çıkışta, dikkat çekici bir başarı ortaya koymuştur.

Türkiye ekonomisi, 2010'un ilk çeyreğindeki %11,8; ikinci çeyreğindeki %10,2'lik büyümelerden sonra, üçüncü çeyrekte de %5,5 oranında büyümüştür. Yılın dokuz ayı sonundaki büyüme oranı ise %8,9'dur. Beklentilerin bir miktar altında kalsa ve büyüme hızı, ilk iki çeyreğe göre yavaşlarsa da, üçüncü çeyrekteki büyüme olumludur ve yılsonuna yönelik, %7-8 aralığındaki büyüme beklentimizi destekler niteliktedir. Bu da, büyük olasılıkla, Avrupa'daki en yüksek büyüme oranı olacaktır. 2009 yılındaki %4,7'lik küçülmeden sonra, 2010'da elde edeceğimiz büyüme ile bir önceki yılın kaybını telafi edebildiğimiz gibi artıya da geçmiş olacağız ki, bu, ayrıca önemli bir gelişmedir.

Sanayi üretimi ve büyümedeki olumlu gidişin yanında, işsizlikte kaydedilen nispi iyileşme ve özel sektör yatırım harcamalarındaki artış 2010 ekonomisindeki diğer olumlu gelişmelerdir. Doğrudan yatırım girişinin bir önceki yıla göre azalması ve iç tasarruf oranımızın %12-13'ler gibi çok düşük seviyelerde kalması ise, 2010'un yatırımlar ve yatırım kapasitesi açısından olumsuz boyutlarıdır.

Ekonomideki canlanmaya ve kurdaki düşüşe paralel olarak, ithalatın, ihracatımızdan daha hızlı artmasını, dış ticaret açığı ve cari açığın rekor düzeylere ulaşmasını ise, 2010 ekonomisinin en dikkat çeken olumsuzlukları olarak değerlendirebiliriz. 2010'da özellikle, en büyük ihracat pazarımız olan Avrupa Birliği'nde talebin sınırlı kalması nedeniyle, ihracatta bir önceki yılın kayıpları henüz telafi edilememiştir. İhracattaki sıkıntıya karşın, iç talepteki artış, piyasanın canlı kalmasında dengeleyici bir rol oynamıştır.

Ekonomik programda, sanayi sektörü katma değerinin 2010 yılını %10'luk artışla kapatması, 2011'de ise bunun yaklaşık yarı hızında, %4,5 oranında artması öngörülmektedir. GSYİH büyümesi için de beklenti %4,5'tur. Bizim kanaatimiz, büyümenin 2011'de de devam edeceği ve ekonomik programda öngörülen %4,5'lik oranın yakalanacağı yönündedir. Ancak, %4-5'ler civarında büyüme oranları, Türkiye için yeterli değildir. Türkiye işsizlik sorunu başta olmak üzere, ekonomik ve sosyal sorunlarını çözebilmek için daha yüksek oranlarda büyüme zorundadır. Orta Vadeli Programda da öngörüldüğü üzere, işsizlik, 2011 yılında da temel problemlerimizden biri olmaya devam edecektir.

En büyük ihracat pazarımız Avrupa'daki mevcut duruma baktığımızda, ihracat artışında, en azından 2011'in ilk yarısı itibarıyla çok parlak bir tablo ile karşılaşmayacağımız söyleyebiliriz. Bu anlamda, ihracatta pazar çeşitlendirmeye yönelik çalışmaların artırılarak devam etmesi çok önemlidir. Kuvvetle muhtemel ki, dış ticaretimizdeki dengeler, 2011 yılında da aynı şekilde devam edecek, ithalat artışı, ihracat artışından yine daha yüksek seyredecek, yüksek dış ticaret açığı ve yüksek cari açık problemlerimizde de radikal bir iyileşme olmayacaktır. Diğer taraftan, iç pazarda da, 2011'in ilk yarısında, seçim atmosferinin getireceği nispi belirsizlik etkili olacaktır. 2011'in ilk yarısının nispeten durgun geçeceği, ikinci yarının ise büyük olasılıkla daha hareketli olacağı öngörülebilir.

2010'da ekonomideki olumlu gelişmelerde, sanayimizin üretimi, ihracatı ve istihdamı artırma mücadelesi önemli rol oynamıştır. Faiz oranlarındaki düşüşle birlikte, finansman giderlerinin azalması, KOBİ'lere getirilen finansal destek paketi, devlete olan borçlardaki yeniden yapılanma imkanı, kriz döneminde, istihdam ve çalışma yaşamına ilişkin olarak getirilen teşvik ve düzenlemeler, 2010'un olumlu gelişmeleri arasında idi. Ancak, rekabet gücü ile ilgili temel eksiklerimiz halen giderilmemiştir. Rekabet gücünü destekleyecek, makro ve mikro reform alanlarına el atıldığı takdirde, ekonomideki toparlanma 2011'de öngörülenden daha yüksek bir ivme ile devam edecektir. Bu çerçevede, 2011'de, seçimlere kadar olan sürede, mikro reformların, seçimler sonrasında da makro reformların süratle gündeme gelmesi gerektiğini ifade etmek istiyoruz.